

Les protestes a Grècia són constants des de fa quatre anys. A la imatge, un detall de la manifestació en memòria de Dimitris Christoulas, jubilat grec de 77 anys que es va suïcidar a principi d'abril davant el Parlament arran de la seva precària situació.

Grècia tindrà un parlament atomitzat

Diumenge que ve Grècia farà eleccions generals, en una situació que ha posat aquest petit país del sud d'Europa a l'agenda de la Unió Europea i en boca dels principals mandataris. Amb la possible victòria del conservador Samaras, el poble grec deixarà enrere l'experiència 'tecnòcrata'.

L'executiu grec ha convocat eleccions generals al Parlament diumenge que ve, 6 de maig. Aquests comicis arriben en un moment de greus protestes ciutadanes al carrer (fa poques setmanes un jubilat de 77 anys es va matar davant el Parlament) i quan a Europa es debat el resultat real del segon rescat financer sobre el país. L'actual primer ministre, Lucas Papademos, va esperar fins que s'hagués completat aquest rescat per a anunciar oficialment la data de les eleccions, que possiblement ja tenia al cap des d'un

mes abans. A les darreres eleccions, el 2009, el PASOK (Moviment Socialista Panhel·lènic) va obtenir més del 40% dels escons, enfront del 30% escàs del partit conservador Nova Democràcia. Ara, en canvi, les primeres enquestes atorguen una victòria a la dreta, tot i que el fet més destacat és la possible entrada de 7 a 9 partits al Parlament. La causa d'aquest fraccionament és, sobretot, el càstig electoral que rebran els dos grans partits del país.

Kostas Panourgias, empresari grec que viu a Barcelona, creu que aquestes eleccions no canviaran gaire la si-

tuació del seu país. Tal com ell afirma, "sigui quin sigui el partit escollit, les coses continuaran anant malament". Critica aquesta mala política dels dos partits majoritaris, però encara està més desencantat de "les ordres d'Europa".

Samaras, possible guanyador. Nova Democràcia pot arribar a obtenir al voltant del 20% dels vots. Sembla que el líder actual del partit, Antonis Samaras, serà qui governarà aquests anys vinents. Per a Panourgias, "Samaras no soluciona a curt termini

El líder del partit conservador Nova Democràcia, Antonis Samaras, apunta –segons les enquestes– com a guanyador de les eleccions que es faran diumenge.

els problemes dels ciutadans grecs”. Nova Democràcia, això sí, perd suport perquè la ciutadania grega, desencisada, recorda que la situació que viuen ara mateix té l’origen, quasi íntegrament, en la gestió de l’anterior president, Kostas Karamanlis. Durant el seu mandat, entre el 2004 i el 2009, va falsejar dades econòmiques bàsiques, com ara el dèficit de Grècia. La situació que vivia el país l’octubre del 2009, juntament amb les multitudinàries protestes estudiantils, el van obligar a convocar eleccions anticipades, en què Nova Democràcia va obtenir els pitjors resultats de la seva història. Karamanlis va deixar el govern amb un xifra oficial de dèficit del 3,7%. El govern entrant del socialista Papandreu va demostrar que el dèficit real era del 12,7%, més del triple.

Aquesta gran diferència s’havia pogut amagar gràcies a la venda de deute grec en divises que no eren euros, mitjançant paquets anomenats *derivats* (ja que Brussel·les no exigeix de presentar comptes sobre aquests pa-

quets). Amb la col·laboració del banc d’inversions Goldman Sachs (del qual Mario Draghi era vice-president per Europa en aquell moment), el govern de Nova Democràcia va amagar les xifres reals del dèficit, cosa que suavitzava la situació del país, però que no va impedir l’esclat d’una crisi financera.

Potser amb tot això, hom pot pensar que els ciutadans grecs tenen molt més a retreure al partit conservador que no al socialista, que durant aquests dos anys de govern (el 2011 i el 2012 Papandreu ha governat en un executiu de coalició) ha hagut d’encarar aquest dèficit insostenible. Però la realitat és que, com a la majoria de països on hi ha hagut eleccions el darrer any, el PASOK pagarà pel fet de ser el partit que ha aplicat les retallades en els serveis públics i la despesa més grans de la història a Grècia.

El gest de Papandreu de treure a la llum el falsejament continu dels comptes grecs el va fer, al mateix temps, el *responsable* de resoldre la

situació. La seva *sinceritat* va costar a Grècia la qualificació de bons porqueria per part de les agències nord-americanes des del primer moment de l’anunci del dèficit real. A més, la ciutadania, amb el PASOK, ha estat objecte de reduccions de serveis i sous històrics. L’any 2010 el sou dels funcionaris es va reduir d’un 10%, i la paga de Nadal d’un 30%. Tenint en compte que la quantitat de funcionaris (uns 600.000) respecte al total de població activa és gran, la mesura creava rebuig en una bona part de l’electorat. Però, a més, el govern augmentà l’edat de jubilació de 61 anys a 63, a més d’augmentar l’IVA en segons quins productes. Totes aquestes mesures mostren que Grècia ja partia d’una situació difícil, impròpia d’un estat de la zona euro (amb gran quantitat de funcionaris per mil habitants, una edat de jubilació baixa, etc.). L’onada de protestes va ser coneguda arreu del món, perquè –sobretot la gent jove– va crear greus aldarulls als carrers d’Atenes.

Kostas Panourgias, empresari grec que viu a Barcelona de fa més de vint anys, parla de la situació al seu país tot afirmant que "han de confiar en els polítics per a sortir de la crisi".

Però amb aquest primer gran ajust fiscal no va haver-n'hi prou i Papan-dreu i el seu equip de govern van haver d'aplicar noves mesures. A més de dur a terme privatitzacions per valor de 50.000 milions d'euros, va aplicar retallades que pujaven a 23.000 milions. Per exemple, la reducció dels salaris públics d'un 15%, 30.000 funcionaris destinats a una *reserva* prèvia de jubilació, la reducció del límit d'ingressos mínim per a pagar impostos i la pèrdua d'un 40% de l'import de la pensió per a aquells que es jubilessin abans dels 55 anys.

Amb tot, en vista de les noves mesures (en el mateix sentit) que s'han aplicat aquests darrers mesos, la ciutadania a Grècia ha perdut la confiança en els seus polítics, sobretot en els dels dos partits majoritaris. Molts ciutadans els culpen de la situació que viuen, de pèrdues en la situació laboral i en les atencions sanitàries.

L'hora de l'alternativa. Com assenyalen experts i periodistes, els partits que més profit poden treure de les eleccions del 6 de maig són aquells que presentin un programa crític amb les mesures de la *troica* i que es dirigeixin a les demandes socials, que ara mateix mouen les protestes contínues de la capital. El tercer partit al parlament, el Partit dels Comunistes (més conegut per les sigles KKE), pot sortir beneficiat d'aquest debilitament del bipartidisme a Grècia. Ara mateix té 21 escons al Consell dels Helens (com

s'anomena el parlament) i podria ser un dels partits que es quedés amb aquells escons perduts (amb quasi tota probabilitat) pel PASOK, que hom calcula que no arribarà al 20% dels vots. Amb esperances de recollir aquest vot socialista també hi ha la Coalició Radical d'Esquerres (SYDIZA), liderada per Alexis Tsipras. Ara mateix tenen 9 escons, però el discurs extrem i populista que practiquen pot encaixar més amb una societat trencada i molt carregada ideològicament contra els dos partits que han governat els darrers anys. Aquest és el partit que votava Kostas Panourgias, que és a Barcelona des de fa més de vint anys. Afirmava que aquesta coalició uneix des de partits ecologistes fins a liberals, i espera que amb la davallada dels grans partits "augmenti la representació, perquè actualment és al parlament però no hi pot fer gran cosa". Panourgias relaciona el SYDIZA amb el Partit dels Comunistes, que, malgrat que és una força important al Parlament, en el passat va traspasar vots a la coalició d'esquerres i diumenge pot tornar a passar.

Extremes i populisme. Sens dubte, un dels partits que pot agafar protagonisme en aquestes eleccions és la Concentració Popular Ortodoxa (LAOS). És liderada pel polèmic periodista Geòrgios Karatzaferis i reclama de desafiar les caracteritzacions ideològiques tradicionals. Un partit populista i nacionalista com el LAOS podria

obtenir bons resultats el 6 de maig, i superar els 16 escons actuals. Alguns dels seus membres tenen lligams amb la dictadura dels Coronels (que va sotmetre Grècia entre el 1967 i el 1974) i els mitjans i experts qualifiquen el partit com d'extrema dreta; però res d'això no impedirà que una part de la població es vegi reflectida en alguns dels seus missatges populistes. Sigui aquest o qualsevol dels partits d'extrema dreta emergents, és clar que el missatge populista arrossegarà vots i, fins i tot, qualsevol d'aquests partits pot ser d'utilitat a Nova Democràcia per a formar govern.

Entre les noves forces que poden entrar al Parlament trobem un paradigma ple de partits obrers, comunistes i alguns de centre, com ara la Unió de Centre liderada per Vassilis Leventis. En realitat, el caràcter de la població grega fa que la majoria dels partits que es varen quedar a les portes d'obtenir representació a les eleccions del 2009 fossin d'esquerres. Els Ecologistes Verds, dirigits per un comitè de sis membres, o el Partit Comunista Marxista-Leninista de Grigoris Konstantopoulos són exemples dels partits que diumenge poden guanyar vots. S'hi destaca la creació el 2009 del Front Grec Anticapitalista d'Esquerra, que de segur que farà una campanya populista en aquestes eleccions per a obtenir un bon nombre de vots, tot i que no s'espera que tingui representació al parlament.

Els ciutadans a Grècia, en paraules de Kostas, "aguanten". Baixades de sous i contractes de dies alterns són la punta d'un iceberg del qual "Grècia pot sortir-se'n aquests anys vinents", però que passarà factura als ciutadans del carrer. Una cosa que de segur que passarà el 6 de maig és que el bipartidisme es debilitarà, però el canvi més important que tindrà Grècia en aquestes comicis és precisament que el govern deixarà de ser un grup de tecnòcrates escollit per les institucions europees i tornarà a legitimar-se en l'elecció del poble grec, que es resignarà a les retallades i a les privatitzacions, però donant veu a més partits, sobretot a aquells que critiquin la *troica* i l'aplicació de les mesures més impopulars.

Adrián Caballero